

Datum van inontvangstneming : 17/04/2025

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-887/24 – 1

Zaak C-887/24

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

20 december 2024

Verwijzende rechter:

Oberlandesgericht München (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

9 december 2024

Verzoeker en appellant:

YH

Verweerster en geïntimeerde:

Widl GmbH

In het geding van

YH, [OMISSIS] Thyrnau

– verzoeker en appellant –

[OMISSIS]

tegen

Widl GmbH, [OMISSIS] Hengersberg

– verweerster en geïntimeerde –

[OMISSIS]

wegens schadevergoeding en vaststelling

beslist het Oberlandesgericht München (hoogste rechterlijke instantie van de deelstaat Beieren, Duitsland) [OMISSIS] op 9 december 2024 na de terechtzitting op 14 oktober 2024 als volgt:

Beslissing

- I. De behandeling van de zaak wordt geschorst.
- II. Aan het Hof van Justitie van de Europese Unie worden ter uitlegging van artikel 3 van, juncto bijlage I bij, richtlijn 98/37/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende machines (PB 1998, L 308, blz. 1), de volgende prejudiciële vragen gesteld:
 1. Moet artikel 3 van, juncto bijlage I bij, richtlijn 98/37/EG van 22 juni 1998, in het bijzonder de punten 1.1.2, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.4, 1.2.6, 1.2.7 en 2.3, onder c), aldus worden uitgelegd dat de noodstopinrichting van een cirkelzaag aan de in die bepalingen opgenomen veiligheidseisen voldoet wanneer, nadat een stopbevel is gegeven, de remwerking wordt onderbroken door het – bewust of onbewust – herhaaldelijk of blijvend opnieuw in werking stellen van de noodstopbediening gedurende ten minste 4 tot 5 seconden, met als gevolg dat het zaagblad niet tot stilstand komt, maar gedurende ongeveer 11 minuten geruisloos blijft draaien?
 2.
 - a) Moet artikel 3 van, juncto bijlage I, punt 1.2.4, bij, richtlijn 98/37/EG van 22 juni 1998 aldus worden uitgelegd dat, ook als (opnieuw) onbewust of onopzettelijk een stopbevel wordt gegeven gedurende de remperiode, sprake is van een „in werking stellen” in de zin van deze bepaling?
 - b) Indien vraag 2. a) bevestigend moet worden beantwoord, vormt een dergelijke onbewust of onopzettelijk in werking stellen een „passende handeling” voor het opheffen van de blokkering van de inrichting in de zin van artikel 3 van, juncto bijlage I, punt 1.2.4, bij, richtlijn 98/37/EG van 22 juni 1998?
 3.
 - a) Moet artikel 3 van, juncto bijlage I, punt 1.2.4, bij, richtlijn 98/37/EG van 22 juni 1998 aldus worden uitgelegd dat alleen als (opnieuw) bewust en opzettelijk de noodstopbediening in werking wordt gesteld, sprake is van een „in werking stellen” in de zin van deze bepaling?
 - b) Indien vraag 3. a) bevestigend moet worden beantwoord, vormt een dergelijk bewust en opzettelijk in werking stellen een „passende handeling” voor het opheffen van de blokkering van de inrichting in de

zin van artikel 3 van, juncto bijlage I, punt 1.2.4, bij, richtlijn 98/37/EG van 22 juni 1998?

Motivering:

A.

1. In 2009 kocht verzoeker bij de firma Blössl in Obernzell een door verweerster vervaardigde houtzaag (kantelzaag) [OMISSIS] [details van de zaag] en gebruikte deze regelmatig. De zaag kan worden omgebouwd van tafelgebruik naar kantelgebruik. Zij heeft een groene inschakelknop en een rode uitschakelknop. Beide bevinden zich onder een klep waarop zich een rode noodstopknop bevindt. Na het indrukken van een van de twee rode knoppen wordt de elektronische rem geactiveerd en komt het zaagblad na circa 10 seconden tot stilstand.
2. Op basis van het verzamelde bewijsmateriaal werden ook de volgende feiten vastgesteld: verzoeker had op 14 december 2016 om ongeveer 17.30 uur een ongeval met deze zaag, waarbij hij aan zijn linker wijsvinger gewond raakte. Na het beëindigen van zijn werkzaamheden, het zagen van hout tot brandhout op de houtopslagplaats in zijn tuin [OMISSIS] [exact adres van de tuin], wilde hij de zaag omschakelen van kantelgebruik naar tafelgebruik en schakelde hij de motor uit met behulp van de uitschakelknop. Toen hij het gezaagde hout in de kruiwagen aan het laden was, drukte hij onopzettelijk opnieuw op de uitschakelknop, hetzij één keer gedurende ten minste 4 tot 5 seconden, hetzij meerdere keren achter elkaar gedurende in totaal ten minste 4 tot 5 seconden. Hierdoor werd de motor uitgeschakeld en de motorrem gedeactiveerd, met als gevolg dat het zaagblad gedurende ongeveer 11 minuten geruisloos bleef draaien. Verzoeker klapte de beschermkap van het zaagblad naar voren, maar zag niet dat het zaagblad nog draaide. Hierbij werd de linker wijsvinger van verzoeker door het geruisloos vertragende zaagblad geraakt. Door de klap werd een stuk bot van ongeveer 1 cm uit de vinger gerukt.
3. Naar de overtuiging van de Senat staan deze feiten vast op basis van de verklaringen van verzoeker tijdens zijn persoonlijk verhoor op 15 juli 2024 en de verklaringen van de getuigen [OMISSIS] [naam van de getuigen] tijdens hun verhoor op 14 oktober 2024 alsmede de verklaringen van de deskundige [OMISSIS] [naam van de deskundige] in zijn schriftelijke rapporten van 21 december 2021 en 24 november 2022 alsmede in zijn mondelinge opmerkingen tijdens de terechtzittingen van het Landgericht Deggendorf (rechter in eerste aanleg Deggendorf, Duitsland) op 30 augustus 2022 en van de Senat op 14 oktober 2024. De Senat heeft geen twijfel over de juistheid van de technische en feitelijke verklaringen van de deskundige. De deskundige heeft, na een inspectie ter plaatse met zorgvuldige beelddocumentatie – met inbegrip van een testrun van de cirkelzaag met een identieke schakelaar – logisch en begrijpelijk, onder vermelding van zijn

aanknopingspunten, aangetoond dat de litigieuze cirkelzaag binnen 8 tot 9 seconden na het indrukken van de (nood-) stopknop stopt, dat er een daadwerkelijke effectieve remtijd van 13 seconden is ingesteld en dat als de (nood-) stopknop opnieuw wordt ingedrukt, hetzij gedurende ten minste 4 tot 5 seconden aaneengesloten, hetzij meerdere keren gedurende in totaal ten minste 4 tot 5 seconden, de vooraf ingestelde remtijd van 13 seconden wordt opgeheven en het zaagblad niet tot stilstand wordt gebracht, maar nog lange tijd (ongeveer 11 minuten) blijft draaien. Verder heeft de deskundige op basis van onderzoek vastgesteld dat er verschillende typen starters zijn die de betreffende motor in minder dan 10 seconden tot stilstand brengen, ongeacht of en hoe lang de noodstopknop (opnieuw) wordt ingedrukt, waarbij het gaat om schakelaars van hogere kwaliteit dan de in casu daadwerkelijk geïnstalleerde schakelaar. [OMISSIS] [uiteenzetting van de verwijzende rechter over het bewijs betreffende het verloop van het ongeval]

4. Bovendien is de Senat er na de bewijsvoering van overtuigd dat verzoeker in aanzienlijke mate medeschuldig is. [OMISSIS] [nadere toelichting bij de motivering van de medeschuld van verzoeker] In dit verband is de Senat van oordeel dat verzoeker zich voor 80 % mede schuldig heeft gemaakt, hetgeen in aanmerking moet worden genomen bij de begroting van de schade die verweerster aan verzoeker moet vergoeden. In het geval van een schending van richtlijn 98/37/EG van 22 juni 1998 is verweerster derhalve jegens verzoeker aansprakelijk ten belope van een aansprakelijkheidspercentage van 20 %.
5. Verzoeker beroept zich tegenover verweerster op productaansprakelijkheid. Hij vordert van verweerster betaling van smartengeld en vergoeding van gederfde inkomsten alsmede betaling van buitengerechtelijke advocatenkosten en vordert vaststelling van de verplichting van verweerster tot betaling van schadevergoeding. Het Landgericht (rechter in eerste aanleg, Duitsland) heeft de vordering afgewezen. Met het hoger beroep dat verzoeker tegen deze beslissing heeft ingesteld, waarvan verweerster afwijzing vordert, handhaaft verzoeker zijn vorderingen.

B.

6. Of het hoger beroep slaagt, hangt af van de uitlegging van de veiligheidseisen zoals vastgelegd in artikel 3 van, juncto bijlage I bij richtlijn 98/37/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende machines (PB 1998, L 207, blz. 1). Alvorens op het beroep te beslissen, moet de behandeling van de zaak dus worden geschorst en moet het Hof van Justitie van de Europese Unie krachtens artikel 267, eerste alinea en derde alinea, VWEU om een prejudiciële beslissing worden verzocht. In het geval dat de litigieuze machine niet voldoet aan de veiligheidseisen van voornoemde richtlijn, zijn vorderingen van verzoeker tegen verweerster immers mogelijk overeenkomstig de in de rechtspraak opgestelde regels

inzake productaansprakelijkheid uit onrechtmatige daad krachtens § 823 van het Bürgerliche Gesetzbuch (Duits burgerlijk wetboek; hierna: „BGB”), in de op 2 januari 2002 bekendgemaakte versie (BGBI. I blz. 42, gecorr. blz. 2909, 2003 blz. 738), laatstelijk gewijzigd bij wet van 22 oktober 2024 (BGBI. I blz. 320) per 26 oktober 2024.

7. Vorderingen krachtens de Gesetz über die Haftung für fehlerhafte Produkte van 15 december 1989 (BGBI. I blz. 2198), laatstelijk gewijzigd bij wet van 17 juli 2017 (BGBI. I blz. 2421) per 22 juli 2017 (wet betreffende de aansprakelijkheid voor producten met gebreken; hierna: „ProdHaftG”), welke berust op richtlijn 85/374/EEG van de Raad van 25 juli 1985 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten inzake de aansprakelijkheid voor producten met gebreken (PB 1985, L 210, blz. 29), zijn weliswaar overeenkomstig § 13, lid 1, eerste zin, ProdHaftG vervallen [OMISSIS] [wordt gepreciseerd]; volgens § 15, lid 2, ProdHaftG blijft de aansprakelijkheid op basis van andere bepalingen echter onaangetast.
8. Aangezien verzoeker het (gebrekkige) product van een detailhandelaar heeft gekocht, zijn contractuele aanspraken jegens de fabrikant, in casu verweerster, wegens het ontbreken van een contractuele relatie met laatstgenoemde niet mogelijk (MüKoBGB/Wagner, 9e druk 2024, ProdHaftG § 15, punt 2).
9. In het onderhavige geval kan echter sprake zijn van een aansprakelijkheid op grond van de in de rechtspraak opgestelde regels inzake productaansprakelijkheid uit onrechtmatige daad overeenkomstig § 823 BGB (MüKoBGB/Wagner, 9e druk 2024, ProdHaftG § 15, punt 4; BGB § 823, punt 512). Deze is grotendeels vergelijkbaar met de aansprakelijkheid op grond van de ProdHaftG (zie Grüneberg/Sprau, BGB, 83e druk 2024, § 823, punten 169 tot en met 189). Overeenkomstig § 15, lid 2, ProdHaftG wordt de op schuld gebaseerde productaansprakelijkheid op grond van de in de rechtspraak opgestelde regels, die niet voorziet in een vervaltermijn van tien jaar nadat het product in de handel is gebracht, niet aangetast, ook al is de risicoaansprakelijkheid op grond van de ProdHaftG uitgesloten. [OMISSIS] [uiteenzetting over de historische ontwikkeling van productaansprakelijkheid volgens in de rechtspraak opgestelde regels en het voortbestaan ervan na de invoering van de ProdHaftG] Volgens § 823, lid 1, BGB is hij die met opzet of uit nalatigheid wederrechtelijk inbreuk maakt op het leven, het lichaam, de gezondheid, de vrijheid, de eigendom of enig ander recht van een ander, ten opzichte van die ander gehouden tot vergoeding van de daaruit voortvloeiende schade. De handeling die de aansprakelijkheid doet ontstaan, is het in de handel brengen van een gebrekkig product, waarbij het begrip gebrek samenvalt met het begrip gebrek in § 3 ProdHaftG (zie dienaangaande Grüneberg/Sprau, t.a.p., punt 171). Bovendien moet er een oorzakelijk verband bestaan tussen het gebrek van het product en de schade. De vereiste onrechtmatigheid ontstaat

- door de schending van de op de fabrikant rustende verplichting om de veiligheid van producten te waarborgen (zie aldaar). De gelaedeerde moet het gebrek, de schade en het oorzakelijk verband tussen het gebrek en de schade bewijzen (t.a.p., punt 188). Indien een gebrek van het product de schade heeft veroorzaakt, moet de fabrikant aantonen dat hij aan zijn verplichtingen heeft voldaan en dat hij daarom geen schuld heeft aan het gebrek; er is dus sprake van een omkering van de bewijslast (t.a.p., punt 189).
10. Volgens § 3, lid 1, ProdHaftG is een product gebrekkig wanneer het niet de veiligheid biedt die men gerechtigd is te verwachten, alle omstandigheden in aanmerking genomen, met name de presentatie van het product, het redelijkerwijs te verwachten gebruik van het product en het tijdstip waarop het product in de handel is gebracht. Overeenkomstig § 3, lid 2, ProdHaftG mag een product niet als gebrekkig worden beschouwd uitsluitend omdat er nadien een beter product in de handel is gebracht. Om niet gebrekkig te zijn in de zin van de productaansprakelijkheid, moet een product, wat het ontwerp, de vervaardiging en, in voorkomend geval, de daarbij te voegen instructies betreft, van dien aard zijn dat het de fysieke integriteit van de gebruiker of van een derde niet schaadt en geen afbreuk doet aan diens andere privégoederen (Grüneberg/Sprau, BGB, 83e druk 2024, ProdHaftG § 3, punt 2). De criteria hiervoor zijn de legitieme verwachtingen op het gebied van veiligheid (zie aldaar). Het product moet de veiligheid bieden die volgens de verkeersopvatting op het betreffende gebied noodzakelijk is; het moet, met inachtneming van de gebruiks- en installatie-instructies, bij gebruik overeenkomstig zijn bestemming of in het geval van voorzienbaar verkeerd gebruik, kunnen worden gebruikt zonder ernstig gevaar voor de lichamelijke integriteit en het leven van de gebruikers of van niet-betrokken derden (t.a.p., punt 3). Technische normen en wettelijke veiligheidsvoorschriften vormen het minimale veiligheidsniveau dat het publiek mag verwachten (t.a.p., punt 4).
 11. Voor de vraag of er sprake is van een gebrek van het product, is het in casu dus relevant dat de litigieuze cirkelzaak op 15 april 2009 in de handel werd gebracht en dus moet voldoen aan de eisen van richtlijn 98/37/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende machines, die tot 28 december 2009 van toepassing was (PB 1998, L 207, blz. 1). Pas op 29 december 2009 werd richtlijn 2006/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende machines en tot wijziging van richtlijn 95/16/EG (PB 2006, L 157, blz. 24) in de nieuwe versie van kracht (zie artikel 25, lid 1, en artikel 26, lid 1, tweede alinea).
 12. De Senat gaat ervan uit dat de litigieuze cirkelzaak een zodanige ontwerpfout vertoont dat zij niet voldoet aan de veiligheidseisen van artikel 3 van, juncto bijlage I bij, richtlijn 98/37/EG van 22 juni 1998, aangezien het mogelijk is de remwerking, nadat een stopbevel is gegeven, te

onderbreken door – bewust of onbewust – de noodstopbediening hetzij herhaaldelijk, hetzij blijvend opnieuw in werking te stellen gedurende ten minste 4 tot 5 seconden, met als gevolg dat het zaagblad niet tot stilstand komt, maar gedurende ongeveer 11 minuten geruisloos blijft draaien. De gebruiker kan er dus niet van uitgaan dat het zaagblad in ieder geval tot stilstand zal worden afgeremd na het geven van een stopbevel. Naar de mening van de Senat vormt het opnieuw of herhaaldelijk indrukken van de noodstopschakelaar geen onvoorzienbaar verkeerd gedrag. Juist in een noodsituatie is het niet uitgesloten dat een gebruiker in paniek de noodstopknop meerdere malen achter elkaar indrukt of langere tijd ingedrukt houdt. Volgens de Senat moet dus ook in een dergelijk geval worden gewaarborgd dat de zaag in minder dan 10 seconden tot stilstand komt.

13. De Senat betwijfelt echter of artikel 3 van, juncto bijlage I bij, richtlijn 98/37/EG van 22 juni 1998 inderdaad in die zin moet worden uitgelegd. Volgens artikel 3 moeten de machines en veiligheidscomponenten waarop deze richtlijn van toepassing is, voldoen aan de in bijlage I opgenomen fundamentele veiligheids- en gezondheidsvoorschriften.
14. In bijlage I, punt 1.1.2, onder a), is bepaald dat elk ongevalsrisico gedurende de te verwachten levensduur van de machine volledig moet worden uitgesloten, ook wanneer deze risico's het gevolg zijn van te voorziene abnormale omstandigheden. Volgens dit punt, onder c), moet de fabrikant bij het ontwerpen en de bouw van de machine alsmede bij de opstelling van de gebruiksaanwijzing niet alleen uitgaan van een normaal gebruik van de machine, maar tevens van het redelijkerwijze te verwachten gebruik. Punt 1.2.1 bepaalt dat de bedieningssystemen dusdanig ontworpen en uitgevoerd moeten zijn dat zij zo veilig en betrouwbaar zijn dat er geen gevaarlijke situatie kan ontstaan. Volgens punt 1.2.2 moeten bedieningsorganen zodanig ontworpen zijn dat de beweging van het bedieningsorgaan een logisch verband heeft met het bewerkstelligde effect. Volgens punt 1.2.6 mag een onderbreking, het herstel na een onderbreking of een schommeling in positieve of negatieve zin in de energievoorziening van de machine, niet tot gevaarlijke situaties leiden. Met name mag het niet mogelijk zijn dat de stopzetting van de machine wordt verhinderd indien de opdracht daartoe reeds is gegeven. Volgens punt 1.2.7 mag een defect dat van invloed is op de samenhang van het bedieningscircuit of het falen van of een storing in het bedieningscircuit geen gevaarlijke situaties doen ontstaan. Met name mag het niet mogelijk zijn dat de stopzetting van de machine wordt verhinderd indien de opdracht daartoe reeds is gegeven. Volgens punt 2.3, onder c), moeten machines voor de bewerking van hout en daarmee gelijk te stellen materialen uitgerust zijn met automatische remmen die het werktuig binnen voldoende korte tijd tot stilstand brengen, wanneer gevaar voor contact met het werktuig bestaat terwijl dit vertraagt. Naar het oordeel van de Senat pleiten deze bepalingen er gezamenlijk voor dat een cirkelzaag zoals de onderhavige niet voldoet aan de veiligheidseisen van de richtlijn wat de werking van de rem of de bediening daarvan betreft.

15. Punt 1.2.4 van bijlage I bepaalt daarentegen: „Wanneer het in werking stellen van de noodstopbediening wordt beëindigd nadat een stopbevel is gegeven, moet het stopbevel door blokkering van de noodstopbediening gehandhaafd blijven totdat de blokkering wordt opgeheven; blokkering van de inrichting zonder dat deze een stopbevel genereert, mag niet mogelijk zijn; het opheffen van de blokkering van de inrichting mag alleen door een daartoe passende handeling kunnen geschieden en mag de machine niet in werking stellen, maar alleen een hernieuwde inschakeling mogelijk maken.” De formulering „wanneer het in werking stellen van de noodstopbediening wordt beëindigd nadat een stopbevel is gegeven, moet het stopbevel door blokkering van de noodstopbediening gehandhaafd blijven totdat de blokkering wordt opgeheven” zou aldus kunnen worden uitgelegd dat, als de noodstopbediening opnieuw in werking wordt gesteld, het stopbevel niet gehandhaafd hoeft te blijven, zodat de litigieuze machine in zoverre aan de veiligheidseisen van de richtlijn voldoet. Ook bij een dergelijke uitlegging rijst echter nog de vraag of in dat geval alleen een bewust of ook een onbewust in werking stellen een in werking stellen is in de zin van artikel 3 van, juncto bijlage I, punt 1.2.4, bij, richtlijn 98/37/EG van 22 juni 1998, en of een dergelijk bewust of onbewust in werking stellen ook een „passende handeling” is voor het opheffen van de blokkering van de inrichting in de zin van die bepaling.
16. De prejudiciële vragen zijn relevant voor de beslissing. Indien richtlijn 98/37/EG van 22 juni 1998 aldus moet worden uitgelegd dat de noodstopbediening van een cirkelzaag die zoals in casu functioneert, voldoet aan de daarin gestelde veiligheidseisen, kan in het hoofdgeding niet worden aangenomen dat er sprake is van een gebrek van het product. Anders zou moeten worden aangenomen dat er een gebrek van het product bestaat in de vorm van een ontwerpfout. De ontstane schade zou ook het gevolg zijn van dit gebrek, aangezien verzoeker geen letsel zou hebben opgelopen door de cirkelzaag indien het zaagblad in minder dan 10 seconden na het indrukken van de rode knop tot stilstand had gebracht, ongeacht of de knop opnieuw werd ingedrukt. De vereiste onrechtmatigheid zou voortvloeien uit de schending van de op de fabrikant rustende verplichting om de veiligheid te waarborgen. De schuld van verweerster zou worden vermoed (omkering van de bewijslast). Eventuele vorderingen overeenkomstig de in de rechtspraak opgestelde regels inzake productaansprakelijkheid uit onrechtmatige daad in de zin van § 823, lid 1, BGB zouden niet zijn verjaard. [OMISSIS] [nadere toelichting op het feit dat volgens de relevante Duitse wetgeving geen verjaring is ingetreden]

C.

Bewoordingen van de nationale bepalingen:

1. Bürgerliches Gesetzbuch (Duits burgerlijk wetboek; hierna: „BGB”) in de op 2 januari 2002 bekendgemaakte versie (BGBl. I blz. 42, gecorr.

blz. 2909, 2003 blz. 738), laatstelijk gewijzigd bij wet van 22 oktober 2024 (BGBl. I blz. 320) per 26 oktober 2024:

[OMISSIS]

[OMISSIS] [gedetailleerde weergave van de §§ 195, 199 en 204 BGB inzake verjaring, waarvan de bewoordingen niet relevant zijn voor de prejudiciële vragen]

§ 823 Verplichting tot schadevergoeding

1. Hij die met opzet of uit nalatigheid wederrechtelijk inbreuk maakt op het leven, het lichaam, de gezondheid, de vrijheid, de eigendom of enig ander recht van een ander, is ten opzichte van die ander gehouden tot vergoeding van de daaruit voortvloeiende schade.

2. Dezelfde verplichting rust op degene die in strijd handelt met een wet die strekt tot bescherming van een andere persoon. Indien volgens de inhoud van de wet een overtreding van de wet ook zonder schuld mogelijk is, ontstaat de verplichting tot schadevergoeding alleen in het geval van schuld.

2. Gesetz über die Haftung für fehlerhafte Produkte (wet betreffende de aansprakelijkheid voor producten met gebreken; hierna: „ProdHaftG”) van 15 december 1989 (BGBl. I blz. 2198), laatstelijk gewijzigd bij wet van 17 juli 2017 (BGBl. I blz. 2421) per 22 juli 2017:

§ 1 Aansprakelijkheid

1. Wanneer het gebrek van een product de dood, lichamelijk letsel of schade aan de gezondheid van een persoon of schade aan een zaak veroorzaakt, is de producent van het product verplicht de schade te vergoeden die gelaedeerde daardoor heeft geleden. [OMISSIS] [bijzondere regel die van toepassing is op het geval van beschadiging van goederen dat in casu niet relevant is]

2. [OMISSIS]

[OMISSIS]

[OMISSIS] [in casu niet relevante gevallen van uitsluiting van de verplichting tot schadevergoeding van de fabrikant]

3. [OMISSIS] [in casu niet relevante gevallen van uitsluiting van de verplichting tot schadevergoeding van de fabrikant van een onderdeel]

4. De gelaedeerde moet het gebrek, de schade en het oorzakelijk verband tussen het gebrek en de schade bewijzen. [OMISSIS] [in casu niet relevante regel inzake de bewijslast voor de gevallen van uitsluiting van de verplichting tot schadevergoeding overeenkomstig lid 2 of lid 3]

§ 3 Gebreken

1. Een product is gebrekkig wanneer het niet de veiligheid biedt die men gerechtigd is te verwachten, alle omstandigheden in aanmerking genomen, met name:

- a) de presentatie van het product,
- b) het redelijkerwijs te verwachten gebruik van het product,
- c) het tijdstip waarop het product in het verkeer is gebracht.

.

2. Een product mag niet als gebrekkig worden beschouwd uitsluitend omdat er nadien een beter product in het verkeer is gebracht.

§ 13 Vervallen van rechten

1. De rechten overeenkomstig § 1 komen te vervallen na een termijn van tien jaar, te rekenen vanaf de dag waarop de producent het product dat de schade heeft veroorzaakt, in het verkeer heeft gebracht. Dit is niet van toepassing als er een geschil of een betalingsbevelprocedure aanhangig is inzake de rechten.

2. [OMISSIS] [betreft speciale gevallen die hier niet relevant zijn]

§ 15 Aansprakelijkheid voor geneesmiddelen, aansprakelijkheid op grond van andere wettelijke bepalingen

1. [OMISSIS] [betreft alleen de aansprakelijkheid voor geneesmiddelen]

2. Een aansprakelijkheid op grond van andere bepalingen blijft onaangetast.

3. Zivilprozessordnung (wetboek van burgerlijke rechtsvordering, hierna: „ZPO”) [OMISSIS]

[OMISSIS]

[OMISSIS] [De weergegeven bepalingen van de ZPO houden verband met de verjaring op grond van de bepalingen van het BGB en zijn niet relevant voor de prejudiciële vragen.]

[OMISSIS]

[handtekeningen van de rechters]